МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ
(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор із науково-педагогічної роботи
_____ Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Організація роботи інклюзивно-ресурсних центрів та методи відбору у спеціальні освітні заклади

ORGANIZATION OF INCLUSIVE RESOURCE CENTERS AND SELECTION METHODS FOR SPECIAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни вибіркова

мова викладання українська

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «*Організація роботи інклюзивно-ресурсних центрів та методи відбору у спеціальні освітні заклади*» є варіативним компонентом підготовки фахівців усіх галузей знань А Освіта, усіх спеціальностей.

« 30 » вересня 2025 р. 22 с.

Розробник: *Бажмін Володимир Борисович, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«Організація роботи інклюзивно-ресурсних центрів та методи відбору у спеціальні освітні заклади»* розглянуто на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Протокол № 3 від « 01 » жовтня 2025 р.

Завідувач кафедри *Катерина Шапочка*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«Організація роботи інклюзивно-ресурсних центрів та методи відбору у спеціальні освітні заклади»* розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського
Протокол № 1 від « 14 » жовтня 2025 р.

Голова *Людмила Хрящевська*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«Організація роботи інклюзивно-ресурсних центрів та методи відбору у спеціальні освітні заклади»* погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу *Андрій Лабарткава*

Робочу програму навчальної дисципліни *«Організація роботи інклюзивно-ресурсних центрів та методи відбору у спеціальні освітні заклади»* затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол №8 від « 29 » жовтня 2025 р.

Голова НМР НУК *Сергій Слободян*

© НУК, 2025
© Бажмін В.Б., 2025

ЗМІСТ

Вступ 4
1. Опис навчальної дисципліни 5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни 6
3. Передумови для вивчення дисципліни 6
4. Очікувані результати навчання 7
5. Програма навчальної дисципліни 8
6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування 13
7. Форми поточного та підсумкового контролю 15
8. Критерії оцінювання результатів навчання 18
9. Засоби навчання…. 20
10. Рекомендовані джерела інформації 20

Вступ

Анотація

Інклюзивна освіта є ключовим напрямом розвитку сучасної освітньої системи, спрямованим на забезпечення рівного доступу до якісного навчання для всіх дітей, незалежно від їхніх фізичних, психічних чи соціальних особливостей. Важливу роль у цьому процесі відіграють інклюзивно-ресурсні центри (ІРЦ), які надають підтримку дітям з особливими освітніми потребами, їхнім батькам та педагогам, а також забезпечують ефективний механізм діагностики та супроводу розвитку дітей.

Навчальна дисципліна "Організація роботи інклюзивно-ресурсних центрів та методи відбору у спеціальні освітні заклади" покликана надати майбутнім фахівцям ґрунтовні знання щодо принципів організації роботи ІРЦ, їхньої структури та функціональних можливостей. Особливу увагу буде приділено методам комплексного оцінювання дітей та визначенню їхніх освітніх потреб для подальшого направлення до спеціальних освітніх закладів. У рамках курсу розглядатимуться як науково-теоретичні засади інклюзивної педагогіки, так і практичні аспекти взаємодії з дітьми, їхніми родинами та освітянами.

Таким чином, дисципліна сприятиме формуванню у студентів компетентності, необхідних для ефективної роботи у сфері інклюзивної освіти, з урахуванням сучасних міжнародних і національних стандартів. Це важливий крок на шляху до створення освітнього середовища, в якому кожна дитина має можливість розкрити свій потенціал та здобути якісну освіту.

Ключові слова: інклюзивно-ресурсний центр, спеціальні заклади, дитина з особливими освітніми проблемами, психофізичне порушення.

Annotation

Inclusive education is a key direction in the development of the modern education system, aimed at ensuring equal access to quality education for all children, regardless of their physical, mental or social characteristics. An important role in this process is played by inclusive resource centers (IRCs), which provide support to children with special educational needs, their parents and teachers, and also provide an effective mechanism for diagnosing and monitoring the development of children.

The academic discipline "Organization of the work of inclusive resource centers and methods of selection for special educational institutions" is designed to provide future specialists with thorough knowledge of the principles of organizing the work of IRCs, their structure and functional capabilities. Special attention will be paid to methods of comprehensive assessment of children and identification of their educational needs for further referral to special educational institutions. The course will consider both the scientific and theoretical foundations of inclusive pedagogy and practical aspects of interaction with children, their families and educators.

Thus, the discipline will contribute to the formation of students' competencies necessary for effective work in the field of inclusive education, taking into account modern international and national standards. This is an important step towards creating an educational environment in which every child has the opportunity to reveal his or her potential and receive a quality education.

Key words: Inclusive Resource Center, special institutions, a child with special educational problems, a psychophysical disorder.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><th>Найменування показників</th><th>Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</th><th>Характеристика навчальної дисципліни</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 5</td><td>Усі галузі знань</td><td rowspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Усі спеціальності</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Загальна кількість годин – 150</td><td rowspan="4">Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський)</td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>3-й</td></tr>
<tr><td>Семестр</td></tr>
<tr><td>6-й</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Тижневих годин для денної форми навчання:
Аудиторних – 4 год
самостійної роботи студента – 6 год</td><td rowspan="12"></td><td>Лекції</td></tr>
<tr><td>30 год.</td></tr>
<tr><td>Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>30 год.</td></tr>
<tr><td>Лабораторні</td></tr>
<tr><td>0 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>90 год.</td></tr>
<tr><td>Вид контролю:</td></tr>
<tr><td>залік</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Підготовка фахівців, здатних до аналізу організаційних аспектів роботи ІРЦ, та вміння діагностики і розробки ефективних методів підтримки дітей з особливими освітніми потребами та розуміння соціального контексту проблем осіб з психофізичним порушенням.

Навчальна дисципліна спрямована на підготовку фахівців, здатних ефективно працювати у сфері інклюзивної освіти та забезпечувати якісну підтримку дітям з особливими освітніми потребами.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумов для вивчення дисципліни немає.

4. Програмні результати навчання:

Вивчення навчальної дисципліни не передбачає формування та розвиток у студентів програмних результатів навчання. Під час опанування матеріалами курсу студенти матимуть можливість оволодіти такими компетенціями:

І. Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ІІ. Фахові компетентності:

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

5. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1: Організаційні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів

Тема 1: Загальні засади діяльності ІРЦ.
1.1 Визначення та основні функції ІРЦ
1.2 Нормативно-правова база діяльності ІРЦ

Тема 2: Організаційний аспект створення ІРЦ.
2.1 Алгоритм створення ІРЦ
2.2 Схема управління ІРЦ

Тема 3: Фінансування та кадрове забезпечення ІРЦ.
3.1 Фінансування ІРЦ здійснюється за рахунок:
3.2 Конкурсні процедури

Розділ 2. Комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку дітей віком від 2-х до18-ти років

Тема 4: Міжвідомча співпраця ІРЦ

Партнери ІРЦ в реалізації прав дітей з ООП на якісну освіту: Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування; Заклади (установи) соціального захисту; служби у справах дітей; Медичні заклади охорони здоров'я;

- Центри комплексної реабілітації дітей з інвалідністю; Заклади загальної середньої та дошкільної освіти (команди психолого-педагогічного супроводу дитини у закладі, а також психолого-педагогічні комісії спеціальних закладів загальної середньої освіти); Громадські об'єднання.

Тема 5: Вимоги до оснащення кабінетів ІРЦ

- Перелік наповнення кабінетів інклюзивно-ресурсних центрів та їх матеріально-технічне забезпечення:
- приймальня; кабінет директора; кабінет для спільних засідань педагогічних працівників ІРЦ; ресурсна кімната; кабінет для надання психолого-педагогічної допомоги дітям, які мають порушення мовлення; кабінет для надання психолого-педагогічної допомоги дітям, які мають порушення зору; кабінет для надання психолого-педагогічної допомоги дітям, які мають порушення слуху; кабінет для надання допомоги дітям з порушеннями розумового розвитку; кабінет практичного психолога; кабінет ЛФК; кабінет медичної сестри; кабінет для обслуговуючого персоналу, технічні приміщення.

Тема 6: Основні завданнями комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини.

- Підготовка матеріалів для проведення комплексної оцінки.
- Основні завданнями комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини.
- Основні етапи проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини.

- Основні напрями комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку: оцінка фізичного розвитку дитини; оцінка мовленнєвого розвитку дитини (визначення рівня мовленнєвого розвитку та використання вербальної/невербальної мови, наявності мовленнєвого порушення та його структури); оцінка когнітивної сфери дитини; оцінка емоційно-вольової сфери дитини; оцінка освітньої діяльності дитини.

Розділ 3. Підготовка спеціалістів до педагогічної діяльності в умовах спеціальних та масових навчальних закладів з дітьми, які потребують корекції розвитку.

Тема 7: Засідання фахівців ІРЦ з комплексної оцінки.

- Планування комплексної оцінки. Інформування про проведення оцінки.
- Інформування батьків та передача їм Висновку.
- Створення міждисциплінарної команди супроводу

Тема 8: Характеристика, структура та рекомендації щодо застосування діагностичних методик WISCIV, LEITER-3, CONNERS-3, PEP-3, CASD

- Методи використання діагностичних методик WISC-IV, LEITER-3, CONNERS-3, PEP-3, CASD:
- визначення сильних та слабких сторін у розвитку дитини, спрямування освітнього процесу на максимальну реалізацію здібностей дитини з ООП;
- забезпечення наступності у розвитку при зміні різних рівнів закладів освіти;
- побудова стратегії підготовки дитини до вступу до закладів вищої освіти;
- досягнення взаєморозуміння між закладами освіти, батьками та дітьми тощо;
- створення індивідуальної програми розвитку дитини та розроблення програмно-навчальних матеріалів для дітей з особливими освітніми потребами.
- Психоосвітній профіль за методикою TEACCH**.**
- WISC-IV як стандартизована методика для вимірювання інтелекту.
- Скринінгові шкали розладів аутичного спектру CASD.
- Методика PEP-3. Conners-3 – тест для визначення синдрому дефіциту уваги та гіперактивності.
- Особливості оцінювання мовленнєвого розвитку дитини.

Тема 9: Навчання і розвиток дітей з особливими освітніми потребами

Інструктивне-методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладі загальної середньої освіти; Індивідуальна програма розвитку (ІПР). Індивідуальний навчальний план (ІНП). Індивідуальна навчальна програма. Індивідуальний освітній план.

Розділ 4. Педагогічні методики і технології в інклюзії

Тема 10. Принципи навчання та виховання дитини в інклюзивному просторі.

Тема 11. Концептуальні засади суспільства – Сегрегація, інтеграція, інклюзія і адаптація.

Тема 12. Основні принципи спеціальної школи.

Розділ 5. Соціально-правове забезпечення та психолого-педагогічна підтримка сім'ї дітей з ООП

Тема 13. Інноваційні соціальні та психологічні технології в інклюзії.

Тема 14. Проблеми виховання в сім'ї дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 15. Міждисциплінарна команда – основні функціональні завдання та форми роботи із дитиною з ООП.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	*Кількість годин*				
	у тому числі				Усього
	Лек	прак	лаб	ср	
Розділ 1: Організаційні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів Кредит 1.					
Тема 1. : Загальні засади діяльності ІРЦ. Організаційний аспект створення ІРЦ. 1.1 Визначення та основні функції ІРЦ. Нормативно-правова база діяльності ІРЦ.	2	2		6	10
Тема 2. Фінансування та кадрове забезпечення ІРЦ	2	2		6	10
Тема 3. Міжвідомча співпраця ІРЦ	2	2		6	10
Усього *кредит 1*:	6	6		18	30
Розділ 2. Комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку дітей віком від 2-х до18-ти років. Кредит 2.					
Тема 4. Вимоги до оснащення кабінетів ІРЦ	2	2		6	10
Тема 5. Основні завданнями комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини.	2	2		6	10
Тема 6. Характеристика, структура та рекомендації щодо застосування діагностичних методик WISCIV, LEITER-3, CONNERS-3, PEP-3, CASD	2	2		6	10
Усього *кредит 2:*	6	6		18	30
Розділ 3. Підготовка спеціалістів до педагогічної діяльності в умовах спеціальних та масових навчальних закладів з дітьми, які потребують корекції розвитку. *Кредит 3.*					
Тема 7. Ітогове засідання фахівців ІРЦ з комплексної оцінки.	2	2		6	10
Тема 8. Педагогічний супровід фахівцями ІРЦ дітей з ООП.	2	2		6	10

Тема 9. Навчання і розвиток дітей з особливими освітніми потребами	2	2		6	10
Усього *кредит 3*:	6	6		18	30

Назви розділів і тем	*Кількість годин*				
	у тому числі				Усього
	Лек	пр	лаб	ср	
Розділ 4. Педагогічні методики і технології в інклюзії.					
кредит 4					
Тема 10. Принципи навчання та виховання дитини в інклюзивному просторі	2	2		6	10
Тема 11. Концептуальні засади суспільства – Сегрегація, інтеграція, інклюзія і адаптація.	2	2		6	10
Тема 12. Основні принципи спеціальної школи.	2	2		6	10
Усього кредит 4	6	6		18	30
Розділ 5. Соціально-правове забезпечення та психолого-педагогічна підтримка сім'ї дітей з ООП					
кредит 5					
Тема 13. Інноваційні соціальні та психологічні технології в інклюзії.	2	2		6	10
Тема 14. Проблеми виховання в сім'ї дітей з особливими освітніми потребами.	2	2		6	10
Тема 15. Міждисциплінарна команда – основні функціональні завдання та форми роботи із дитиною з ООП.	2	2		6	10
Усього кредит 5	6	6		18	30
Усього за 5 кредитів	30	30		90	150

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Загальні засади діяльності ІРЦ. Організаційний аспект створення ІРЦ.	2	2
2	Фінансування та кадрове забезпечення ІРЦ	2	0
3	Міжвідомча співпраця ІРЦ	2	0
4	Вимоги до оснащення кабінетів ІРЦ	2	2

5	Основні завданнями комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини	2	0
6	Характеристика, структура та рекомендації щодо застосування діагностичних методик WISCIV, LEITER-3, CONNERS-3, PEP-3, CASD	2	0
7	Ітогове засідання фахівців ІРЦ з комплексної оцінки	2	2
8	Педагогічний супровід фахівцями ІРЦ дітей з ООП	2	0
9	Навчання і розвиток дітей з особливими освітніми потребами	2	0
10	Принципи навчання та виховання дитини в інклюзивному просторі	2	0
11	Концептуальні засади суспільства – Сегрегація, інтеграція, інклюзія і адаптація	2	2
12	Основні принципи спеціальної школи	2	0
13	Інноваційні соціальні та психологічні технології в інклюзії	2	0
14	Проблеми виховання в сім'ї дітей з особливими освітніми потребами	2	2
15	Міждисциплінарна команда – основні функціональні завдання та форми роботи із дитиною з ООП	2	0
	Разом	30	10

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до семінарських занять – ***2-4 год. / 1 заняття***;
- підготовка до контрольних заходів – ***20-40 год. / 1 захід***
- підготовка проектних завдань - ***3–5 год. / 1 проєкт.***

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	30	30
2	Підготовка до контрольних заходів	15	36
3	Виконання проєктних завдань*	45	70
	Разом	90	136

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування.

6.1 Методи навчання:

1) на лекційних заняттях:

– лекція;
– пояснення;
– дискусія;
– диспут;
– ілюстрування;
– демонстрація;
– ІКТ метод;
– бесіда;
– методи проблемного навчання (частково-пошуковий, пошуковий, дослідницький)

2) на практично - семінарських та лабораторних заняттях:

– практична робота;
– фронтальне опитування;
– частково-пошуковий метод;
– спостереження.
– майстер-клас;
– питання до своїх одногрупників;
– питання до самого себе;
– методика незакінчених речень;
– методика «ланцюжкова реакція»;
– методика мозкового штурму.

6.2 Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- ІКТ презентації (практично-семінарські заняття);
- проектні (самостійні) роботи;
- контрольна робота;
- реферати;
- тести;
- структурно-логічні схеми.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, проектні (самостійні роботи), реферат, контрольна робота (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проектних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7.1 Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та критерії оцінювання

Усні відповіді на семінарських заняттях	**Критерії оцінювання**
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок/поглядів учених.
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів	

(15 відповідей по 2 бали ДФН, 4 відповіді по 2 бали ЗФН).

Самостійна (проектна) робота	Критерії оцінювання
5	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотне проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
4	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні та доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
3	Студент виконує роботу з порушенням установленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різнотипних мовленнєвих матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів.
2	Студент виконує роботу з порушенням установленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить експерименти, проте не презентує обробку його результатів та не демонструє вміння робити висновки.
1	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.
0	Студент не виконує роботи.
Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 45 балів (15 робіт по 3 бали ДФН, ЗФН).	
Реферат	Критерії оцінювання
15	Реферат має обсяг 15 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічна; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.
10	Реферат має обсяг 10 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логікі викладу; бібліографічний

	список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.
5	Обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.
0	Тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.
Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів (1 реферат по 15 балів ДФН, ЗФН).	
Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 10 ЗФН 32-30	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру, правильно ідентифікує технологію і правильно виявляє неточності в тексті. Бал знижується в разі наявності орфографічних та пунктуаційних помилок.
ДФН 9-7 ЗФН 29-20	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує технологію профайлінгу і правильно структурує хід виявлення брехні в тексті, проте допускається помилок шляхом упущення кількох відповідних маркерів. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 6-5 ЗФН 19-10	Робота виконана з огріхами в описі технології профайлінгу, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. В такій роботі завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 4-3 ЗФН 9-6	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в описі технології профайлінгу (III рівень складності). Завдання виконано неправильно або не виконано взагалі. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 3–1 ЗФН 5-1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня.

	Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
0	Робота не виконана.
Максимальна оцінка студента за цей компонент програми (10 балів для ДФН, 32 бали для ЗФН)	

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	15х2 бали = 30 балів	4х2 бали = 8 балів
Самостійна (проектна) робота	15х3 бали = 45 балів	15х3 бали = 45 балів
Реферат	1х15 балів = 15 балів	1х15 балів = 15 балів
Контрольна (письмова) робота	1х10 балів= 10 балів	1х32 бали = 32 бали
Всього	100 балів	100 балів

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	4	Відповідь на семінарському занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	6	Самостійна (проектна) робота	6
ЗМ 2	Т1	Відповідь на семінарському занятті	4		
		Самостійна (проектна) робота	6	Самостійна (проектна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	6
ЗМ 3	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	4	Відповідь на семінарському занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	6	Самостійна (проектна) робота	6
ЗМ 4	Т1	Відповідь на семінарському занятті	4		
		Самостійна (проектна) робота	6	Самостійна (проектна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	6
ЗМ 5	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	4	Відповідь на семінарському занятті	4

		Самостійна (проектна) робота	6	Самостійна (проектна) робота	6
Контрольна робота			25	Контрольна робота	35
Підсумковий контроль		Залік		Залік	
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять служать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозиторії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Вступ до абілітації та реабілітації дітей з обмеженнями життєдіяльності : навч.-метод. посібник / за заг. ред. В.В. Бурлака. Київ : ГЕРБ, 2007. 288 с.

2. Організація корекційно-розвиткової роботи в умовах інклюзивно-ресурсного центру методичні рекомендації / авт. кол. : Т.В. Жук,Т.Д. Ілляшенко, Т.Д. Каменщук, А.Г. Обухівська, Г.В. Якимчук; за ред. А.Г. Обухівської, Т.Д. Ілляшенко. Київ : Ніка-Центр, 2021.94 с.

3. Державний стандарт соціальної реабілітації осіб з інтелектуальними та психічними розладами. [URL]: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE33037.html

4. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. проф. І.Д. Звєрєвої. Київ Сімферополь: Універсум, 2012. 536 с.

5. Закон України «Про освіту» ст.19, ст.20; Положення про інклюзивно-ресурсний центр ,затверджене постановою КМУ № 545 від 12.07.2017;

6. Постанова КМУ «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами» № 765 від 21.07.2021

7. Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» від 19.12.2017 № 2249-VIII. [URL] : https://ips.ligazakon.net/document/T087500

8. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» від 19.12.2017 № 2249-VIII. [URL] : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text

9. Закон України «Про загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2017 р. № 588 «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах».

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 року № 872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах».

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 року № 545 «Про затвердження положення про інклюзивно-ресурсний центр».

13. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.02.2017 № 88 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами».

14. Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.06.2018 № 609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП в закладі загальної середньої та дошкільної освіти».

15. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.05.2018 №447 «Про затвердження Примірного переліку оснащення кабінетів інклюзивно-ресурсних центрів».

16. Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.04.2018 № 414 «Про затвердження Типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах закладів загальної середньої освіти».

17. ДБН В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення».

18. Лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-495 від 31.08.2020 р. «Щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році»

19. Н. Заєркова, А. Трейтяк Інклюзія від А до Я: порадник для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів. URL :https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36695/1/ N_Zaerkova_A_Treitiak_IL.pdf

20. Лукіна Т.О., Шошова А.Г. Реалізація державної освітньої політики щодо дітей з особливими освітніми потребами: зарубіжні підходи [URL] : http://irbisnbuv.gov.ua/cgibin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN= UJRN&IMAGE_FILE_ DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Unzap _2014_2_40.pdf. R

21. Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти щодо визначення освітніх труднощів і рівня підтримки в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти URL : https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2022/01/Metodychni-rekomendatsiyi-dlya-zakladiv-zagalnoyiserednoyi-osvity-shhodo-vyznachennya-osvitnih-trudnoshhiv-i-rivnya-pidtrymky-v-osvitnomu-protsesizakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osvity.pdf

22. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально методичний посібник/За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ:2018.252 с.

23. Освіта осіб з особливими потребами. Нормативно-правова база [URL] : http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/693/normativno_pravova_baza11/

24. Покась В. І. Реабілітаційна педагогіка на порозі XXI ст. : науково-метод. збірник [у 2-х ч.]. Ч. 1. Київ : ІЗМН, 1998. 320 с.

25. Типове Положення про центр соціально-психологічної реабілітації від 04.10.2017 № 741. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/741-2017-%D0%BF#n237

26. Шеремет М.К., Пахомова Н.Г. Формування мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку з порушеннями мовлення до навчання в школі : навч.-метод. посібник. Київ : Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, 2009. 137 с.

27. Шевцов О.Г. Методичні основи організації соціальної реабілітації дітей з вадами здоров'я: монографія. Київ :НТІ «Інститут соціальної політики», 2004.240 с.

28. Шпак В. П. Реабілітаційна педагогіка : навчальний посібник. Полтава:ACMI,2006.328с.

29. Тарасун В.В. Основи теорії і практики логодидактики : підручник для вищих навчальних закладів.Київ: «Каравела», 2017.316с.

Додаткова література та інформаційні ресурси

30. Довгопола К.С. Інтегративний підхід на уроках рельєфного малювання. *Особлива дитина: навчання і виховання.* Вип. 2 (86). Київ, 2018. С. 17–24.

31. Кондратенко С.В. Формування екологічної компетентності у дітей молодшого шкільного віку з порушеннями зору. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови.* Вип. 14. Київ, 2018. С. 84–91.

32. Кондратенко С.В. Організація корекційних занять з просторового орієнтування у дітей з глибокими порушеннями зору молодшого шкільного віку. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови*. Вип. 12. Київ, 2017. С. 62–70.

33. Костенко Т.М. Психодіагностичні методики для дітей із порушеннями зору: адаптація та модифікація / Особлива дитина: навчання і виховання. Вип. 4 (92). Київ, 2019. С. 60–67

34. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку: навчально-методичний посібник / авт.: Чеботарьова О. В., Трикоз С. В., Блеч Г. О., Гладченко І. В., Бобренко І. В., Королько Н. І., Дмитрієва І. В., Остапенко Л.

35. Дитина в дошкільні роки : програма розвитку, навчання та виховання дітей / наук. кер. проф. К.Л. Крутій. Запоріжжя :ЛІПС, 2004. 268 с.

36. Інноваційні технології в діяльності інклюзивно-ресурсного центру : метод. посібник / авт. кол. за ред. А.Г. Обухівської ,Т.Д. Ілляшенко. Київ : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2019. 228 с.

37. Каменщук Т.Д. Основні психолого-педагогічні умови корекційної роботи з дітьми з порушеннями розумового розвитку. Педагогіка та психологія: виклики і сьогодення : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 1–2 травня 2020 р. Київ : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2020. Ч. І. 132 с. С. 125–128. URL: http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/722480 (дата звернення: 01.09.2021).

38. Каменщук Т.Д. Особливості формування просторової знаково-символічної системи знань у дітей з помірною та тяжкою розумовою відсталістю : дис. кандидата пед. наук : 13.00.03.Київ, 2018. 275 с.

39. ІРЦ. Комплексна психодіагностика оцінки розвитку дітей | Giunti Psychometrics

40. Реєстр фахівців з методик для ІРЦ | Giunti Psychometrics

41. Психологічні тести онлайн, тести українською мовою безкоштовно | Клінічні тести | Giunti Psychometrics

42. WISC-IV (Шкала інтелекту Векслера для дітей — IV) | Vita Sana

43. Тест невербального інтелекту і когнітивних здібностей | Клінічні тести | Giunti Psychometrics

44. Шкали Коннерса | Клінічні тести | Giunti Psychometrics

45. PEP3: profil psycho-éducatif & matériel - AutismEnJeux

46. Скринінгова шкала розладів аутистичного спектра | Клінічні тести | Giunti Psychometrics

47. Психоосвітній профіль за методикою TEACCH | Клінічні тести | Giunti Psychometrics

48. План діагностичного обстеження на аутизм | Клінічні тести | Giunti Psychometrics

49. Тест MMPI-2: Міннесотський багатоаспектний особистісний опитувальник | Клінічні тести | Giunti Psychometrics

50. Психіатричні шкали самооцінювання для дітей та підлітків | Клінічні тести | Giunti Psychometrics